NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

CHAVES ÁVILA, Rafael: *Otra economía es posible... y ya está aquí. Transformar y dar soluciones desde el cooperativismo y la economía social*, Universitat de València editorial, 2026

Esta publicació acompanya l'exposició itinerant 'Una altra economia és possible... i ja està ací', comissariada pel professor Rafael Chaves Ávila i organitzada per UV Societat (Vicerectorat de Cultura i Societat de la UV). L'exposició, guardonada per la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana amb el Premi a la Comunicació Responsable, oferix una visió rigorosa i accessible de l'economia social com a resposta col·lectiva als principals reptes contemporanis, com ara la desigualtat, l'exclusió social, la crisi climàtica i la transformació digital. A través d'un recorregut estructurat en àmbits temàtics, s'hi presenten experiències i models impulsats per cooperatives, associacions, fundacions i altres entitats, basats en la democràcia, l'equitat i el compromís amb el bé comú. L'obra posa en valor l'economia social com un model en expansió i com una ferramenta clau per a avançar cap a societats més inclusives, participatives i sostenibles. L'exposició també ha sigut una de les contribucions de la UV a la celebració de l'Any Internacional de les Cooperatives 2025, declarat per l'ONU. Llibre disponible en:
https://roderic.uv.es/items/c1a0d938-dd04-4705-bd50-e6c0b2e65a94

FAJARDO, Gemma (Coord.): *La participación de las personas trabajadoras en la empresa*, CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa, nº 115, noviembre de 2025

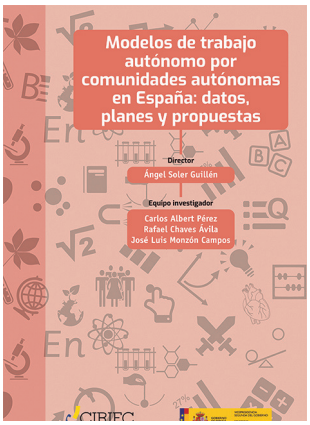

El número 115 de 'CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa', és un monogràfic dedicat a la "Participació de les persones treballadores en l'empresa", coordinat per la professora Gemma Fajardo García. El número està format per dotze articles, amb un total de 18 autors i autores. En la presentació, la professora Fajardo recorda que l'article 129 de la Constitució, en particular l'apartat 2, ordena als poders públics promoure eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentar, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. Així mateix, establix que els poders públics també han de crear les mesures que faciliten l'accés de les persones treballadores a la propietat dels mitjans de producció. Estes dos disposicions constituïxen el fonament de diverses polítiques públiques que promouen l'accés de les persones treballadores a la condició de sòcies en cooperatives i societats laborals. No obstant això, la promoció eficaç de les diverses formes de participació de les persones treballadores en l'empresa, que comporta participar en la presa de decisions i en els resultats obtinguts, va quedar pendent de desplegament. Per tant, calia aportar coneixements i experiències que contribuïren a democratitzar les empreses espanyoles, almenys al mateix nivell que en altres països del nostre entorn. En este monogràfic de la revista d'economia de CIRIEC-España, el lector trobarà aportacions importants que contribuïxen a comprendre i promoure una regulació millor de la participació de les persones treballadores en les empreses espanyoles, així com possibles polítiques públiques que la fomenten. El número està disponible en: **https://ciriec-revistaeconomia.es/**

VAÑÓ, María José; MANENT, Luis y SERRANO, Eloi (Coords.): *Colaboración público-privada y compra pública estratégica, con especial atención al papel de las entidades de la Economía Social*, CIRIEC-España, Revista Jurídica de Economía Social y Cooperativa, nº 49

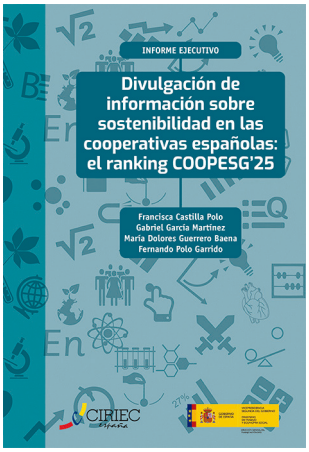

Este número tracta d'incorporar una dimensió social als procediments que han de seguir les entitats del sector públic per a contractar. A més, aprofundix en les raons que han impedit que la contractació pública siga una ferramenta més de la política social de les administracions públiques. També hi ha desenvolupaments judicials i doctrinals, com la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), que justifiquen estudiar les possibilitats de la dimensió social de la contractació pública estratègica. El volum dona continuïtat a un número anterior, el número 35, de 2019, dedicat a la contractació pública socialment responsable. Sis anys després, la revista aborda la mateixa matèria, però amb un enfocament diferent. Este exemplar es completa, a més, amb altres treballs d'actualitat sobre la digitalització de la societat cooperativa, el règim fiscal de les comunitats energètiques i les ofertes d'adquisició d'empreses presentades per persones treballadores organitzades mitjançant fórmules de l'economia social, entre altres temes.

SOLER, Ángel (Dir.), ALBERT, Carlos; CHAVES, Rafael y MONZÓN, José Luis: *Modelos de trabajo autónomo por comunidades autónomas en España: datos, planes, propuestas*, CIRIEC-España, 2026

L'anàlisi del treball per compte propi a Espanya se situa hui en un escenari de transformació en què conflueixen tradicions laborals històriques i transformacions profundes derivades de la digitalització i del canvi estructural dels mercats de treball. En l'última dècada, l'ocupació autònoma ha deixat de ser una categoria residual o de refugi per a convertir-se en un fenomen complex, definit per una profunda heterogeneïtat socioeconòmica. Este informe es proposa analitzar esta evolució a partir d'una base empírica sòlida, extreta dels microdades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) i dels registres administratius del Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA), que permeten aclarir no sols el pes quantitatiu del col·lectiu, sinó també les dinàmiques qualitatives que estan redefinint què significa «ser el seu propi cap» en l'economia contemporània.

CASTILLA, Francisca; GARCÍA, Gabriel; GUERRERO, Mª Dolores y POLO, Fernando: *Divulgación de información sobre sostenibilidad en las cooperativas españolas: el ranking COOPESG'25*, CIRIEC-España, 2026

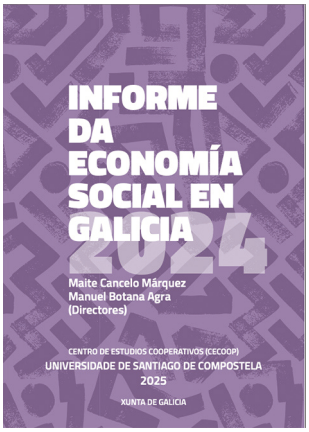

En l'actual context de creixent demanda de transparència i sostenibilitat, les societats cooperatives s'enfronten, com qualsevol altra empresa, al repte de visibilitzar la seua contribució econòmica, social i ambiental mitjançant la divulgació d'informació en matèria de sostenibilitat. El present informe presenta una actualització d'una anàlisi pionera (AECA, 2022) sobre les pràctiques de divulgació d'informació no financera de les cooperatives espanyoles de major dimensió. L'objectiu principal és posicionar les 100 cooperatives més grans d'Espanya, segons el rànquing de CEPES, en funció de la seua informació reportada en matèria de sostenibilitat. El rànquing que proposa és l'anomenat COOPESG'25, una actualització de l'índex COOPESG, que constituïx el seu principal antecedent, però que incorpora dos novetats: el grau d'alineament de la informació reportada per la cooperativa amb els Estàndards Europeus d'Informació en Matèria de Sostenibilitat (ESRS), i la incorporació de diferents escales de mesura que combinen la quantitat de la informació divulgada amb la qualitat de la revelació realitzada.

DELGADO, Amaya y MOCTEZUMA, Evelyn (Eds.): *El valor diferencial del cooperativismo*, COCETA, Confederación de Cooperativas de Trabajo Asociado, 2025

COCETA ha publicat l'informe 'El valor diferencial del cooperativismo 2025', elaborat per Ana Olveira Blanco, consultora i investigadora d'Abeluria, S. Coop, i Belén Castro Núñez, Rosa Santero Sánchez, Lidia de Castro Romero, Sergio Pérez Ruiz i Víctor Martín Barroso, del grup d'investigació EMERLAB, de la Universitat Rey Juan Carlos. L'estudi dona continuïtat a l'informe editat per COCETA en 2024, ampliant-ne l'abast amb les dades més recents sobre la creació de cooperatives de treball (CTA). L'objectiu és oferir una visió actualitzada i exhaustiva sobre el valor diferencial del cooperativisme a Espanya, centrant l'atenció en les CTA. Esta anàlisi inclou indicadors com el nombre de cooperatives creades, els llocs de treball generats, la distribució territorial i sectorial, així com les tendències emergents del cooperativisme en el seu conjunt. L'anàlisi del període 2014-2024, juntament amb l'explotació de diverses fonts estadístiques, entre les quals es troba CIRIECS-TAT, posa de manifest que el model cooperatiu presenta una capacitat diferencial per a generar ocupació, reforçar la cohesió social i territorial i contribuir a un desenvolupament econòmic més equilibrat i sostenible.

CANCELO, Maite y BOTANA, Manuel (Dirs.): *Informe da economía social en Galicia 2024*, CECOOP - Universidade de Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2025

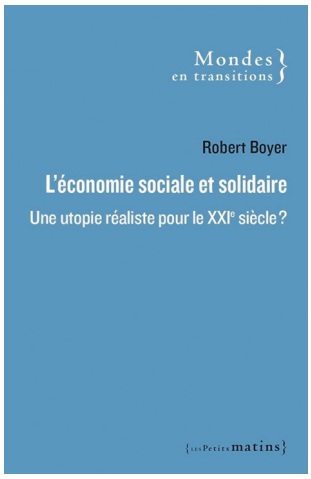

L'Informe de l'economia social a Galícia 2024, coordinat per Maite Cancelo i Manuel Botana, oferix una visió exhaustiva i actualitzada de l'evolució de l'economia social gallega, i es consolida com una referència imprescindible per a l'anàlisi del sector a Galícia. Elaborat des del Centre d'Estudis Cooperatius (CECOOP) de la Universitat de Santiago de Compostel·la, l'informe combina dades estadístiques, anàlisi jurídica i interpretació econòmica per a examinar el comportament de les cooperatives, les societats laborals, els centres especials d'ocupació, les empreses d'inserció, les confraries de pescadors, les societats agràries de transformació i les comunitats de muntanyes veïnals en mà comuna. El volum forma part de la sèrie històrica d'informes anuals que el CECOOP presenta des de 2018. Segons els resultats d'esta última actualització, l'economia social a Galícia estava constituïda en 2024 per un total de 5.776 empreses, que ocupen 22.401 treballadors. Els ingressos estimats superen els 3.666 milions d'euros, i les cooperatives, amb més de 2.700 milions, són les entitats que més facturen.

RODRÍGUEZ CABRERO, Gregorio y PÉREZ YRUELA, Manuel: *El Tercer Sector de Acción Social en España (2008-2024): Desarrollo, impacto y retos a futuro*, Fundación Botín, 2025

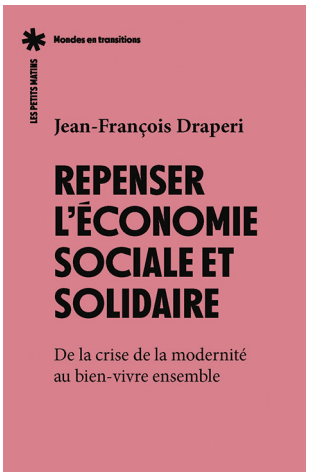

Este informe oferix una panoràmica rigorosa i ben documentada sobre l'evolució recent del Tercer Sector d'Acció Social (TSAS) a Espanya. L'obra combina anàlisi quantitativa i reflexió institucional per a examinar les transformacions organitzatives, econòmiques i socials del Tercer Sector en un context marcat per crisis successives -econòmica i financera, sanitària i geopolítica-, i destaca tant el seu creixent impacte socioeconòmic com els reptes vinculats al finançament, la professionalització, la innovació i la visibilitat pública. Especialment rellevant resulta constatar la capacitat del TSAS per a generar cohesió social i oferir respostes innovadores davant de situacions de vulnerabilitat. L'informe xifra en més de 28.000 les entitats sense ànim de lucre actives al nostre país. La majoria (78 %) són associacions de xicoteta dimensió. En una proporció bastant menor, trobem fundacions i cooperatives socials, figura esta última que l'estudi inclou en el Tercer Sector d'Acció Social.

BOYER, Robert: *L'économie sociale et solidaire. Une utopie réaliste pour le XXIe siècle ?*, Les petits matins, 2023

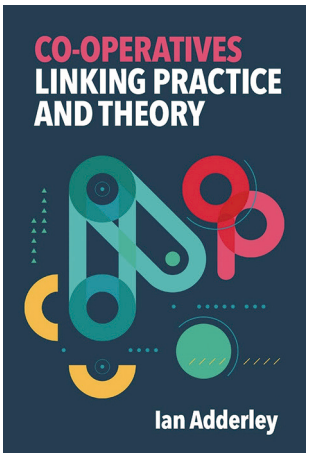

Un dels precursors de la teoria de la regulació proposa una reflexió sobre les vies que cal seguir per a convertir l'Economia Social i Solidària (ESS) en una alternativa creïble al neoliberalisme. Després de trenta anys de confiança en els mecanismes del mercat, la dècada de 2020 sembla marcar el retorn de l'Estat com a protector de la ciutadania i garant davant dels riscos sistèmics. Tanmateix, des de fa molt de temps, l'economia social i solidària ha proposat una tercera via. Com s'explica que esta no s'haja convertit en una alternativa àmpliament debatuda en la societat i en l'esfera política? Per què no està més present en els debats sobre el que podrien o haurien de ser els règims socioeconòmics? Mitjançant un enfocament comparatiu que combina teories i anàlisis històriques, l'economista Robert Boyer demostra en este llibre que l'ESS constituïx un component essencial que garantix la viabilitat del binomi Estat-mercat. És el brou de cultiu de la innovació social i de la democràcia en l'economia, que donen lloc a la formulació de projectes de societat que trenquen amb el fonamentalisme del mercat.

DRAPERI, Jean-François: *Repenser l'économie sociale et solidaire. De la crise de la modernité au bien-vivre ensemble*, Les petits matins, 2026

Este llibre proposa una reflexió crítica i ambiciosa sobre els fonaments històrics i filosòfics de l'Economia Social i Solidària (ESS). L'autor qüestiona la identificació de l'ESS amb la modernitat occidental -marcada cada vegada més per l'individualisme, el productivisme i la lògica colonial- i planteja la necessitat de retrobar-ne les arrels en pràctiques històriques d'ajuda mútua, cooperació i associacionisme. Més que un assaig programàtic, el llibre constituïx una invitació a repensar l'ESS des de perspectives ecològiques, decolonials i comunitàries, articulant una visió del «benviure» que amplia els marcs convencionals del cooperativisme i de l'economia social. L'obra destaca especialment per la seua densitat conceptual i per la seua capacitat per a connectar debats contemporanis amb tradicions històriques de solidaritat col·lectiva. Jean-François Draperi és un dels principals referents europeus en estudis sobre l'ESS. Professor i investigador vinculat al Conservatoire national des arts et métiers (CNAM), ha desenvolupat una extensa tasca acadèmica i editorial centrada en la història, la teoria i la transformació contemporània de l'economia social i solidària.

ADDERLEY, Ian: *Co-operatives: Linking practice and theory*, Co-operative Press & UKSCS, 2025

Este llibre, editat per la 'UK Society for Co-operative Studies', constituïx una valuosa aportació als estudis cooperatius contemporanis, en articular de manera rigorosa la relació entre teoria i pràctica en l'àmbit del cooperativisme. A través d'un enfocament interdisciplinari, l'obra aborda les dimensions històriques, jurídiques, econòmiques i organitzatives de les cooperatives. La seua principal fortalesa residix a oferir una síntesi accessible i ben estructurada que resulta especialment útil per a investigadors, docents i professionals interessats a comprendre el paper de les cooperatives com a institucions econòmiques i democràtiques en transformació. Ian Adderley és jurista especialitzat en cooperatives i mutualitats, amb una àmplia trajectòria vinculada tant a la regulació com al moviment cooperatiu britànic. Ha publicat treballs sobre governança, ideologia i dret cooperatiu, i s'ha consolidat com una de les veus emergents en els estudis cooperatius contemporanis.

LLISTAT DE LES ÚLTIMES PUBLICACIONS INTRODUÏDES EN LA BIBLIOTECA VIRTUAL DEL CIDEC

Llibres

GARCÍA JIMÉNEZ, Manuel & REYNA FERNÁNDEZ, Sebastián (Coords.) (2025): *Sociedades Laborales: 40 años de innovación social*, CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/sociedades-laborales-40-anos-de-innovacion-social/

CHAVES, Rafael, PALAU, Felipe, CATALÀ, Belén y CORRECHER, Carlos (Coords.) (2025): *Fomento de la economía social: instrumentos fiscales y de políticas públicas. La administración pública y la economía social, aliados para una prosperidad inclusiva*. CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/fomento-de-la-economia-social-instrumentos-fiscales-y-de-politicas-publicas-la-administracion-publica-y-la-economia-social-aliados-para-una-prosperidad-inclusiva/

BERNAD, Cristina & DÍAZ-FONCEA, Millán (2024): *Catálogo de Tesis Doctorales en Economía Social en España, 2003-2023*, Universidad de Zaragoza, https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/catalogo-de-tesis-doctorales-en-economia-social-en-espana-2003-2023/

VAÑÓ VAÑÓ, María José; MEIRA, Deolinda y OLIVEIRA, Teresa Carla (Dirs.) (2024): *Powercoop. Comunidades energéticas de autoconsumo: análisis organizacional desde una perspectiva jurídica, de gestión y tecnológica*, CIRIEC-España editorial, https://hdl.handle.net/10550/102702

BOUCHARD, Marie J., MARCUELLO SERVÓS, Carmen & ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, Juan Fernando (Coords.) (2024): *Economía Social y Solidaria y Género. Una mirada desde Iberoamérica*, CIRIEC-España, CIRIEC-Internacional y OIBESCOOP, https://www.ciriec.uliege.be/wp-content/uploads/2024/04/livre-ES-y-Solidaria-y-Genero.pdf

GALLEGO BORRÁS, Álvaro (2024): *La Economía Social valenciana en cifras en el año 2021. Especial referencia a estadísticas de la Economía Social no de mercado y el trabajo voluntario*, CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/?descargar-publicacion=4334&view=1

PÉREZ DE MENDIGUREN, Juan Carlos, ARRILLAGA, Pablo, VILLALBA, Unai y ETXEZARRETA, Enekoitz (2024): *La Economía Social y Solidaria en los proyectos de cooperación para el desarrollo*. Hegoa, Instituto de Estudios sobre Desarrollo y Cooperación Internacional.

GARCÍA MÜLLER, Alberto (2024): *Enciclopedia de Derechos Cooperativo, Mutual y de la Economía Social y Solidaria*, CIRIEC-Colombia, https://ciriec-colombia.org/wp-content/uploads/2024/09/ENCICLOPEDIA-DERECHO-COOPERATIVO-2024-VERSION-final-web.pdf

RAVN, Johan E.; IMAZ ALIAS, Oier; HAGA, Trond Sanne & GREENWOOD, Davydd J. (2023): *Una aproximación sociotécnica a la participación en la empresa: la democracia industrial en Aker Solutions*, Mondragon Unibertsitatea. Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea https://hdl.handle.net/20.500.11984/6129

CARCHANO ALCARAZ, Marcos y CARRASCO MONTEAGUDO, Inmaculada (2023): *Las entidades financieras de la economía social en la lucha contra la despoblación*, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.

VAÑÓ VAÑÓ, María José y AUDIVET MENDOZA, Yarly-Daniella (2023): *Emprendimiento rural socialmente responsable a través de la colaboración público-privada mediante entidades de la Economía Social*. CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/?s=Emprendimiento+rural+socialmente+responsable+a+trav%C3%A9s+de+la+colaboraci%C3%B3n+p%C3%BAblico-privada+mediante+entidades+de+la+Econom%C3%ADa+Social

CAPÓ VICEDO, Jordi; GIMÉNEZ-MORERA, Antonio; BONET JUAN, Amparo & SEGUÍ MORENO, Juan (2023): *Las empresas de la economía social como impulsoras del empleo y del desarrollo social*, Colex.

VAÑÓ VAÑÓ, María José (Dir.) (2023): *Mecanismos de colaboración público privada a través de entidades de la economía social,* Instituto Universitario de Economía Social, Cooperativismo y Emprendimiento (IUDESCOOP), https://www.laboratorio-ods.es/wp-content/uploads/MECANISMOS-DE-COLABORACION-PUBLICO-PRIVADA-DEFI.pdf.

LLISTAT DE LES ÚLTIMES PUBLICACIONS INTRODUÏDES EN LA BIBLIOTECA VIRTUAL DEL CIDEC

Informes

MONZÓN CAMPOS, José Luis; GALÁN PELÁEZ, José y GONZÁLEZ ROJAS, Antonio (2026): *Cuentas Satélite de las Cooperativas en España. Año 2022*. Valencia: CIRIEC-España, 223 p. ISBN: 978-84-129789-6-4

VAÑÓ VAÑÓ, María José y SIMÓN MOYA, Virginia (2025): *Guía para la reconstrucción POSTDANA desde el cooperativismo y la economía social*. CIRIEC-España editorial.

MARTÍ, Juan Pablo (Coord.)(2025): *Raíces comunes, sueños compartidos: historia de la Cooperativa de Trabajo del Molino Santa Rosa*, Montevideo: Udelar. Prorrectorado de Investigación, 2025. 156 p. ISBN 978-9915-43-475-9

ARCAS LARIO, Narciso (Coord.)(2025): *Evolución de las cooperativas agroalimentarias murcianas: 40 años de trayectoria*. Cartagena: Universidad Politécnica, 159 p., ISBN 978-84-17853-99-0

OREJUELA BARBERI, F.N. & ASTUDILLO VILLEGAS, R. (2025): *Memorias del 1.er Encuentro Iberoamericano de Economía Solidaria e Innovación Socioecológica*, Cali, Colombia: Editorial Universidad Santiago de Cali, Este libro está licenciado bajo los términos de la Atribución 4.0 de Creative Commons (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

ORTEGA SUNSUNDEGI, I. & LOYOLA IDIAKEZ, A. (Coords.) (2024): *Personas responsables en cooperativas corresponsables*, Mondragon Unibertsitatea. Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea. La licencia del ítem se describe como Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

ANTUÑANO MARURI, Isidro y MONZÓN CAMPOS, José Luis (2024): *El fomento del empleo y los servicios para la atención a las personas con discapacidad intelectual en la Comunidad Valenciana.* CIRIEC-España editorial. https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/el-fomento-del-empleo-y-los-servicios-para-la-atencion-a-las-personas-con-discapacidad-intelectual-en-la-comunidad-valenciana/

EUROPEAN COMMISSION: European Innovation Council and SMEs Executive Agency, CIRIEC, Euricse & Spatial Foresight (2024): *Benchmarking the socio-economic performance of the EU social economy : improving the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem*, Publications Office of the European Union. https://data.europa.eu/doi/10.2826/880860

VAÑÓ VAÑÓ, María José y SÁNCHEZ AMÉZQUITA, Deyanira (2024): *Guía de sostenibilidad. La economía social como motor del desarrollo sostenible. Contribuciones, Casos de Éxito y Prácticas Recomendadas en España*, IUDESCOOP, https://www.uv.es/iudescoop/libro_GuiaSostenibilidad.pdf

CHAVES ÁVILA, Rafael; MONZÓN CAMPOS, José Luis, GALÁN PELÁEZ, José y GONZÁLEZ ROJAS, Antonio (Dirs.) (2024): *La Economía Social en España en cifras*, CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/wp-content/uploads/2024/05/CIRIEC_ES_cifras_2019.pdf

CHAVES ÁVILA, Rafael; CATALÀ ESTADA, Belén y SAVALL MORERA, Teresa (2024): *Evaluación del plan Fent Cooperatives 2021-2022*. CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/evaluacion-del-plan-fent-cooperatives-2021-2022/

BRIONES PEÑALVER, Antonio Juan (Coord.) (2024): *Sostenibilidad Territorial y Acciones de RSC como estrategia regional para fomento de la Economía Azul,* Universidad Politécnica de Cartagena, https://hdl.handle.net/10317/13119

DÍAZ FONCEA, Millán (Coord.) (2023): *La Formación Universitaria en Economía Social en España*, CIRIEC-España editorial, https://ciriec.es/novedades-bibliograficas/la-formacion-universitaria-en-economia-social-en-espana-informe-de-2023/

MARTÍNEZ MARTÍN, Mª Isabel; SANTERO SÁNCHEZ, Rosa y CASTRO NÚÑEZ, Belén (2023): *Análisis del impacto socioeconómico de los valores y principios de la Economía Social en España,* Confederación Empresarial Española de la Economía Social (CEPES), https://www.cepes.es/files/publicaciones/141.pdf

Web de la Biblioteca Virtual del CIDEC
https://www.uv.es/uvweb/instituto-universitario-economia-social-cooperativa-IUDESCOOP/es/cidec/biblioteca-virtual-1286109782751.html